

PROGRAM LOKALNEGO DOSKONALENIA ZAWODOWEGO FUNKCJONARIUSZY POLICJI W ZAKRESIE EDUKACJI ANTYDYSKRYMINACYJNEJ

Projekt zaliczeniowy

Studia podyplomowe „Romowie. Wiedza i
praktyki instytucjonalne”

Anna Maj- Wydra

Izabela Ordyniak

Przedmiotem projektu jest przede wszystkim realizacja spotkań edukacyjnych dotyczących:

Przedmiot szkolenia

1. Ogólnej charakterystyki zachowań dyskryminacyjnych.

2. Kobiet w społecznościach mniejszościowych i wymaganych zachowań policji.

a) Kobieta Romka

b) Kobieta Żydówka

c) Kobieta Ukrainka

d) Kobieta Muzułmanka

II

Forma szkolenia

Szkolenia mają formę szkoleń teoretycznych prowadzonych w formie warsztatowej i skierowane są do funkcjonariuszy Policji, mających bezpośredni kontakt z przedstawicielami/kami mniejszości.

III

Czas trwania i organizacja

Warsztaty szkoleniowe obejmują całościowo 5 dni, każde zagadnienie to 1 dzień – 8 godz. lekcyjnych.

Grupa max może liczyć 20 funkcjonariuszy/szek policji. Dostęp do szkoleń i warsztatów będzie zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn oraz zasadą równości szans i niedyskryminacji.

IV

Cel szkolenia

Celem szkoleń i warsztatów jest zwiększenie kwalifikacji i kompetencji funkcjonariuszy/szek Policji w zakresie kontaktów z osobami z innego kręgu kulturowego: migrantami, azylantami oraz ofiarami ze szczególnym uwzględnieniem pokrzywdzonych handlem ludźmi i przemocą ze względu na płeć czy przemocą domową.

V

Program doskonalenia zawodowego

Część 1 Ogólna charakterystyka zachowań dyskryminacyjnych

Lp.	Zagadnienie	Treści
1.	Wprowadzenie w tematykę dyskryminacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie<ul style="list-style-type: none"> - omówienie programu i jego treści - ustalenie podstawowych zasad współpracy, 2. Przeprowadzenie ćwiczenia- gra antydyskryminacyjna pn „Na tropie uprzedzeń.” 3. Podsumowanie gry<ul style="list-style-type: none"> - omówienie z grupą podstawowych stereotypów, które pojawiły się w trakcie gry.
2.	Podstawowe pojęcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyjaśnienie pojęcia uprzedzenia i omówienie elementów uprzedzenia:<ul style="list-style-type: none"> - poznawczego- stereotyp - emocjonalnego- negatywne emocje - behawioralnego- dyskryminacja 2. Omówienie genezy stereotypów i uprzedzeń- skąd się biorą:<ul style="list-style-type: none"> - przekaz społeczny, język stereotypizujący (oszwabić, cyganić - kategoryzowanie społeczne- klasyfikacja typów ludzkich „lepszy”, „gorszy” - konsekwencje wynikające z kategoryzacji

		<p>3. Omówienie funkcji stereotypów</p> <p>4. Omówienie pojęć pokrewnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - nietolerancja - rasizm - ksenofobia - antysemityzm - homofobia
3.	Konsekwencje braku reakcji na dyskryminację	<p>1. Omówienie piramidy nienawiści na podstawie schematu Gordona Allporta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - werbalny brak akceptacji, - unikanie, - akty dyskryminacyjne, - akty przemocy, - zamachy na życie. <p>2. Przeprowadzenie ćwiczenia w grupach- społeczne konsekwencje braku reakcji na dyskryminację</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie już istniejących uprzedzeń i stereotypów - popieranie autorytarnego przywództwa i posłuszeństwa wobec niego, - zbiorowy strach, - zbiorowa nienawiść- skierowana do innej osoby/grupy - szukanie winnych i żądza odwetu - wykluczenie społeczne - uaktywnienie się grup przestępczych, wzrost poczucia zagrożenia osobistego - wzrost nacjonalizmu etnicznego, - nasilenie się szowinizmu religijnego, - zniszczenia, bunty, rozruchy, terroryzm, inne, <p>3. Omówienie konsekwencji prawnych dyskryminacji- przedstawienie przepisów karnych, których znamiona wskazują na charakter przestępstwa popełnionego „na tle nienawistnym” oraz tych , które przy uwzględnieniu motywacji sprawcy stanowią kwalifikację czynów „na tle nienawiści”.</p>

4.	Grupy narażone na dyskryminację	<p>Wylistowanie w ramach pracy zbiorowej grup najbardziej narażonych na dyskryminację</p> <ul style="list-style-type: none"> - mniejszości narodowe: Ukraińcy, Romowie, Żydzi - mniejszości etniczne: Romowie - mniejszości różne kulturowo i wybrane mniejszości społeczne: Muzułmanie, społeczność afrykańska (kolor skóry) - mniejszości seksualne i płciowe, osoby transpłciowe, - osoby niepełnosprawne - inne grupy (np. Ze względu na płeć)
5.	Wybrane instytucje stojące na straży praw człowieka (zakaz dyskryminacji)	<p>1. Przeprowadzenie pracy w grupach- wskazanie istotnych instytucji stojących na straży praw człowieka (zakaz dyskryminacji) z podziałem na :</p> <ul style="list-style-type: none"> - system uniwersalny i regionalny- europejski, - system wewnątrz krajowy, - system pozarządowy, <p>2. Omówienie zebranych przykładów i krótkie wskazanie roli poszczególnych instytucji w zakazie dyskryminowania</p> <p>a) system uniwersalny i regionalny – europejski,- ONZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - system europejski: Rada Europy, Unia Europejska, OBWE <p>system krajowy: sądy, trybunał konstytucyjny, RPO, RPD,</p> <p>kontrola społeczna – NGO.</p>
6.	Podsumowanie	<p>1. Dokonanie podsumowania szkolenia,</p> <p>2. Zebranie informacji zwrotnych od uczestników szkolenia,</p> <p>3. Objaśnienie kolejnego etapu szkolenia.</p>

Część 2 Kobieta w społeczeństwie romskim, porządane zachowania funkcjonariuszy policji

Lp.	Zagadnienie	Treści
1.	Wprowadzenie w tematykę zajęć	<p>1. Wprowadzenie</p> <ul style="list-style-type: none"> - przypomnienie treści omawianych na poprzednich warsztatach dotyczących dyskryminacji, i - wymienienie podstawowych grup narażonych na dyskryminację w społeczeństwie polskim - omówienie treści dotyczących zaplanowanych zajęć, <p>2. Zaprezentowanie nagrań zawierających wypowiedzi Romek na temat ich doświadczenia związanego z dyskryminacją,</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówienie nagrań ze szczególnym zwróceniem uwagi na rodzaje dyskryminacji jakiej osoby doświadczyły.
2.	Stereotypy dotyczące Romów	<p>1. Przeprowadzenie ćwiczenia w małych grupach - wskazanie funkcjonujących stereotypów dotyczących Romów/kobiet romskich,</p> <p>2. Wskazanie podstawowych stereotypów i podjęcie próby ustalenia ich genezy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazanie na rodzaje potencjalnych ataków oraz incydentów wymierzonych w Romki: - szykany, - pomawianie o różne zachowania (kradzieże, wyłudzenia, oszustwa), - inne.

3.	Podstawowa wiedza nt. kobiety w społeczności romskiej	<p>1. Omówienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) podstawowych informacji nt. mniejszości romskiej (grupy Romów w Polsce – różnice i podobieństwa, zwyczaje, tradycje, historia), b) rola kobiet w społeczeństwie romskim: podział obowiązków, aktywność i rola społeczna, podmiotowość i zasada decydowania (starszeństwo), zwyczaje, c) znaczenia ubioru kobiet, d) zachowania wobec romskich kobiet osób nie będących w społeczeństwie romskim, e) tabu w społeczeństwie romskim (m.in. nieczystość), f) stereotypów dotyczących relacji damsko – męskich w środowisku romskim (aranżowane małżeństwa, porwania, nadmierna przemoc wobec kobiet).
4.	Rola Policji w kontaktach z Romkami	<p>1. Na podstawie pracy grupowej wskazanie w jakich sytuacjach policjanci/teki mogą najczęściej współpracować z przedstawicielkami mniejszości romskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - świadek zdarzenia, - osoba pokrzywdzona przestępstwem (w tym przemocą domową), - sprawca <p>2. omówienie (wspólnie z przedstawicielką/kami społeczności romskiej):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) jakich zachowań Romki oczekują od policjantów/ek - przestrzeganie tematu tabu, - komentowanie stosunków rodzinnych, sytuacji rodzinnej, materialnej czy też krytyka przedstawicieli tej mniejszości, - właściwy dobór osób – funkcjonariusze/szki

		<p>b) jakich pytań nie zadawać aby nie urazić</p> <ul style="list-style-type: none"> - pytań o sprawy intymne w szczególności w obecności innych osób, - kodeksy obyczajowe (zakaz wykonywania niektórych zawodów <p>c) o czym należy pamiętać wykonując czynności służbowe wobec Romek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - język polski może być językiem obcym dla Romki, - silna przynależność grupowa, rodzinna.
5.	Podsumowanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonanie podsumowania szkolenia 2, Zebranie informacji zwrotnych od uczestników szkolenia 3. Objasnienie kolejnego etapu szkolenia- kobieta w społeczności żydowskiej.